

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/164/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2214202987
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holíč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2214202987.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedu senátu: JUDr. Martin Holíč a členov senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného spoločnosťou: Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika, konajúca prostredníctvom Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej pri výkone verejnej moci, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 11C/42/2014-42 zo dňa 22.09.2014, na odvolanie žalobcu proti uzneseniu Okresného súdu Dunajská Streda č.k. 11C/42/2014-60 zo dňa 03.12.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa **p o t v r d z u j e .**

Žalovanému náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal náhrady škody vo výške 125,- Eur a nemajetkovej ujmy vo výške 440,72 Eur majúcej vzniknúť žalobcovi nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Galanta (ďalej len „exekučný súd“), pretože tento nerozhodol o žiadosti o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie pre pohľadávku žalobcu v zákonom stanovenej lehote. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania. Rozhodnutie prvostupňový súd právne odôvodnil aplikáciou ust. § 3 ods. 1 písm. d), ods. 2, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1, 2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 1, § 17 ods. 1, 2, zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, § 41 ods. 2 písm. c), d) a § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Vecne súd argumentoval tým, že navrhovateľ si uplatnil v tomto konaní náhradu škody tvrdiac, že ide o škodu spôsobenú mu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu, pretože exekučný súd tým, že vydal zamietajúce rozhodnutie po uplynutí 15 dní, nekonal v súlade s ust. § 44 ods. 2/ exekuč. poriadku. Zo zák. ust. § 44 ods. 2/ exekuč. por. a ust. § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ exekuč. por. v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2011 (teda aj v čase začatia exekučného konania) vyplýva, že podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených. Uvedené sa vzťahuje aj na exekučný titul, ktorým je rozhodcovský rozsudok. Vyplýva to z dôvodovej správy k zák. č. 102/2011 Z.z., ktorým bola vykonaná aj zmena exekučného poriadku a to aj v zák. ust. § 41 ods. 2 písm. d/ exekučného poriadku, účinnej od 01.06.2011. Uvádza sa tu, že rozhodcovský rozsudok je exekučným titulom podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ exekuč. por.

Správnosť tohto záveru osvedčila svojim autentickým výkladom aj Národná rada SR. Avšak vzhľadom na skutočnosť, že v praxi možno vysledovať určité pochybnosti navrhuje sa výslovne upraviť predmetnou novelou, že exekučným titulom sú aj vykonateľné rozhodnutia rozhodcovských súdov a zmiery nimi schválené. Okrem toho z gramatického aj logického výkladu zák. ust. § 44 exekuč. por. v znení účinnom od 01.06.2010 do 31.05.2011 (teda aj v čase začatia exekučného konania) vyplýva, že lehota 15 dní sa vzťahuje len na prípad, ak súd vydá poverenie. Navyiac je nutné konštatovať, že táto lehota platí len za predpokladu, že nebol zistený rozpor so zákonom. Nevyplýva z neho však povinnosť rozhodnúť aj o zamietnutí žiadosti v lehote 15 dní odo dňa doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Z tejto povinnosti však platí výnimka vyplývajúca priamo zo zák. ust. § 44 ods. 2 veta druhá/ exekučného poriadku účinného v čase začatia exekučného konania, ktorá sa týka exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/ a d/ exekuč. por., teda notárskych zápisníc, rozhodnutí rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených a tiež rozhodnutí rozhodcovských súdov. V prípade týchto exekučných titulov táto lehota (15 dní) neplatí ani pre vydanie poverenia. Dôvodom zamietnutia žiadosti bola neplatnosť rozhodcovskej doložky, od ktorej sa odvádzal exekučný titul - rozhodcovský rozsudok. V tomto smere je nutné poukázať aj na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo 105/2011 zo dňa 10.10.2012. Vyplýva z neho, že už v štádiu rozhodovania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie je exekučný súd, konajúci o návrhu na nútený výkon právoplatného rozhodcovského rozsudku v zmysle § 44 ods. 2/ Exekučného por. oprávnený aj bez návrhu (ex offa) skúmať, či rozhodcovská zmluva medzi zmluvnými stranami bola uzavretá platne. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je oprávnený vyvodiť všetky dôsledky vyplývajúce z príslušných právnych predpisov pre to, aby zmluvná strana nebola uvedenou zmluvou viazaná. Nutné je poukázať aj na ďalšie uznesenie NS SR sp. zn. 5Cdo 230/2011 zo dňa 18.09.2012, v ktorom sa konštatuje, že aj v prípade, že spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybniť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, je exekučný súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy. Dokonca povinnosť súdu skúmať zákonnosť exekučného titulu v ktoromkoľvek štádiu exekučného konania vyplýva aj z uznesenia Ústavného súdu SR č.k. I.ÚS 429/2011-16 zo dňa 03.11.2011. Potrebné je poukázať napr. aj na nález ÚS SR sp. zn. II. ÚS 24/2013-40 zo dňa 09.10.2013. Vyplýva z neho, že lehota 15 dní výslovne v zmysle zákona neplatí, ak ide o exekučný titul podľa ust. § 41 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku, ak exekučným titulom je rozhodcovský rozsudok. Navrhovateľ tvrdil, že exekučný súd konal nesústredene a so zbytočnými prietahmi a k vydaniu rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia pristúpil po veľmi dlhej dobe. Zák. ust. § 9 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom ku dňu vydania rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, ktorý zakotvuje zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom, neobsahuje ustanovenia o právomoci prvostupňového súdu rozhodovať vo veciach náhrady škody z titulu prietahov v konaní až po právoplatnom rozhodnutí oprávneného orgánu o sťažnosti proti prietahom v konaní. Otázkou, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, je kompetentný preskúmať ústavný súd, ktorý ju v súlade so svojou ustálenou judikatúrou preskúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). Súd nie je kompetentný preskúmať súdne konanie v konaní o náhrade škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z., ale len Ústavný súd SR na podklade ústavnej sťažnosti. Opačný výklad by znamenal, že by existovalo niekoľko orgánov, ktoré by boli oprávnené v tom istom čase preskúmať postup toho istého súdu z hľadiska vzniku zbytočných prietahov. Pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prietahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Ako bolo konštatované vyššie, podmienky na priznanie nároku na náhradu škody musia byť splnené súčasne. Podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci splnená nie je. Navrhovateľ neunesol svoje dôkazné bremeno (povinnosť tvrdenia) o existencii nesprávneho úradného postupu ako prvej z troch zákonných podmienok. Preto nemôže byť splnená ani podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou, lebo ak neexistuje v danej veci nesprávny úradný postup, nemôže medzi prípadnou škodou navrhovateľa vzniknúť súvislosť s nesprávnym úradným postupom, ktorý neexistuje. Navrhovateľ z tohto dôvodu neunesol dôkazné bremeno ani o existencii jeho nároku na nemajetkovú ujmu. Táto totiž prichádza do úvahy len v tom prípade, ak by iba samotné konštatovanie porušenia práva nebolo dostatočným vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. V tomto konaní však nebolo možné ani len konštatovanie porušenia práva, lebo navrhovateľ nepreukázal existenciu

nesprávneho úradného postupu. Vzhľadom na uvedené závery nie je potrebné pre účely tohto konania skúmať existenciu škody, jej rozsah a ani nemajetkovú ujmu, ktorej náhrady sa navrhovateľ domáha. O trovách konania rozhodol súd v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. pričom úspešnému odporcovi náhradu trov konania nepriznal, nakoľko si trovy nevyčísľil a zo spisu mu žiadne trovy nevyplývajú.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal v zákonom stanovenej lehote žalobca prostredníctvom právneho zástupcu odvolanie, ktorým žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ako odvolacie dôvody uviedol, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. K jednotlivým dôvodom odvolania žalobca uviedol, že namieta skutočnosť, že súd rozhodol v merite veci na základe inšpirácie novou právnou úpravou obsiahnutou v ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z., keď v právnom štáte nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a po tom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd bol pri svojom rozhodovaní viazaný ust. § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z.z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. v znení zákona č. 412/2012 Z.z.. Súd tak svojim rozhodnutím de iure a de facto aplikoval princíp priamej retroaktivity, čo je neprípustné. Súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Súd len s poukazom na skutočnosť, že on sám nepozná dôkazy, ktoré by ho uspokojovali v tvrdení o výške škody, zamietol znalecké dokazovanie. Súd tak znemožnil žalobcovi objektívnym spôsobom preukázať výšku materiálnej škody a mechanizmus jej vzniku. Súdu neprísluší polemizovať o vhodnosti limitácie dĺžky konaní zákonnými lehotami. Navyše súd svojimi úvahami úplne neguje doposiaľ vytvorenú a stabilizovanú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, ktorá je základom štandardu ochrany základných práv v Európe, teda aj práva na spravodlivý súdny proces a osobitne práva na prerokovanie veci v primeranom čase. Odvolateľ ďalej namietal, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom č. 1/2014 vypracovaným Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave, preukazujúcim výšku škody. Na záver odvolateľ poukázal na to, že ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Žalovaný odvolací návrh nepodal, k doručenému odvolaniu žalobcu sa písomne nevyjadril.

Uznesením napadnutým odvolaním prvostupňový súd uložil žalobcovi, aby v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto uznesenia zaplatil v kolchoch na rube tohto tlačiva súdny poplatok, ak súdny poplatok neprevyšuje 300,- Eur alebo príkazom na úhradu na účet súdu, súdny poplatok za odvolanie v sume 20,- Eur s tým, že ak poplatok v určenej lehote nezaplatí, bude ho súd vymáhať.

Proti uzneseniu súdu prvého stupňa podal prostredníctvom právneho zastúpenia odvolanie žalobca, ktoré odôvodnil tým, že napadnuté uznesenie neobsahuje žiadne skutkové a právne dôvody, ktoré viedli súd k jeho vydaniu. Súdny poplatok vo výške 20,- Eur mu bol vyrubený zrejme za podané odvolanie proti rozsudku Okresného súdu Dunajská Streda. Súd však uviedol, že súdny poplatok bol vyrubený v zmysle položky č. 7a sadzobníka súdnych poplatkov zák. č. 71/1992 Zb. Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov sa poplatok vyrubuje za žalobu na náhradu škody spôsobenú nezákonným úradným rozhodnutím orgánom verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom. Ako vyplýva z tejto definície spoplatneného úkonu, spoplatneniu podliehajú len žaloby na náhradu škody. Spoplatneniu nepodliehajú ďalšie úkony vo veci samej ako sú odvolanie, dovolanie a pod., ako je tomu pri položke 1 sadzobníka súdnych poplatkov. Sám podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu. Súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku. Nemôže preto byť vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za podané odvolanie. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 29. marca 2007 sp. zn. 4Cdo/39/2007. V prílohe zák. č. 71/1992 Zb. nie je jasne a jednoznačne stanovená poplatková povinnosť za podanie odvolania voči rozhodnutiu súdu o žalobe

na náhradu škody spôsobené nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom. Navyše podľa ust. § 18ca Zákona o súdnych poplatkoch z úkonov navrhnutých alebo za konania začaté do 30. septembra 2012 sa vyberajú poplatky podľa predpisov účinných do 30. septembra 2012, i keď sa stanú splatnými po 30. septembri 2012. V danom prípade bola žaloba žalobcom podaná pred 01.10.2012 konanie teda začalo s účinnosťou zákona č. 286/2012 a preto je nutné v súvislosti s podaným odvolaním aplikovať právny stav platný do 30.09.2012. Do 30.09.2012 bolo podľa ust. § 4 ods. 1 písm. d) Zákona o súdnych poplatkoch konanie vo veciach náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom od poplatku vecne oslobodené. Na základe uvedeného preto žiada, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v celom rozsahu zrušil.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku - ďalej „O.s.p.“), po zistení, že obe odvolania boli podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. a), c) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutia v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), a dospel k záveru, že ani jednému odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako aj napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa sú vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre ich potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p..

Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatnených nárokov a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu sa potom žiada dodať už len nasledovné:

Navrhovateľ sa návrhom doručeným dňa 27.09.2012 domáhal, aby súd uložil odporcovi zaplatiť mu majetkovú škodu 125,- Eur a nemajetkovú ujmu 440,72 Eur za nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v nevydaní rozhodnutia v zákonom stanovenej lehote, resp. v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov, a to v zmysle zákonných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Návrh odôvodnil tým, že podal návrh na vykonanie exekúcie na majetok povinného z titulu zmluvy o úvere. Tvrdil, že súd mal rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do 15 dní od doručenia takejto žiadosti, ak je exekučným titulom vykonateľné rozhodnutie rozhodcovského súdu. Tvrdil, že nesprávny úradný postup súdu bol spôsobený tým, že exekučný súd nevydal rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Tvrdil, že neexistuje okolnosť, ktorá by umožňovala exekučnému súdu konať nesústredene a so zbytočnými prieťahmi tak, že k vydaniu rozhodnutia o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie pristúpil až po veľmi dlhej dobe. Tvrdil, že mu vznikla majetková škoda v celkovej výške 125,- Eur predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a vymáhania pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a rozhodnutím o nej. Zároveň si uplatnil náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, keď tvrdil, že samotné konštatovanie porušenia práva na súdnu ochranu nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Uviedol, že nesprávny úradný postup exekučného súdu je dôsledkom jeho nesústredenej činnosti takej intenzity, ktorá má za následok zbytočné prieťahy v konaní spojené so zásahom do výkonu majetkových práv poškodeného. Uviedol, že márnym uplynutím času boli reálne ohrozené legitímne očakávania poškodeného, že správnym postupom súdu dôjde k vymoženiu jeho pohľadávky a taktiež došlo k vyvolaniu nasledovných rizík: neskorým ukončením procedúry exekučným súdom k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným, k insolvenčii povinného. Primeranú náhradu nemajetkovej ujmy si uplatnil za vnútorné zásahy do spoločnosti, ovplyvňovanie podnikateľského plánovania a rozhodovania, porušenie jeho práv, stratu legitímnych očakávaní, že nastane v zákonom čase stav predpokladaným zákonom, stratu dôvery v právo a v spravodlivé riešenie veci a zamedzenie vymoženiu pohľadávky

cestou exekúcie sumu 440,72 Eur. Uviedol aj ďalšie dôvody na podporu žiadosti o náhradu nemajetkovej ujmy. Uviedol, že pred podaním návrhu na súd postupoval podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. a písomnou žiadosťou požiadal odporcu o predbežné prerokovanie jeho nároku na náhradu škody. Odporca do podania tohto žalobného návrhu na žiadosť pozitívne nereagoval. Tvrdil, že je nutné deklarovať porušenie jeho práva na súdnu ochranu, deklarovať porušenie princípov právneho štátu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu a nahradiť mu nemajetkovú ujmu a majetkovú škodu. Ďalej požiadal, aby súd medzitýmnym rozsudkom rozhodol o základe veci a následne, aby uložil povinnosť odporcovi nahradiť mu majetkovú škodu a primeranú náhradu nemajetkovej ujmy.

Žalobca za nesprávny úradný postup exekučného súdu označil skutočnosť, že exekučný súd nerozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie v lehote 15 dní podľa ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku.

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa, z priloženého exekučného spisu Okresného súdu Galanta sp. zn. 8Er/28/2011 vyplýva, že navrhovateľ ako oprávnený podal u súdneho exekútora dňa 22.11.2010 návrh na vykonanie exekúcie voči povinnej osobe na vymoženie jeho nárokov zo zmluvy o úvere č. 401900065. Exekučná vec je vedená u súdneho exekútora pod č.k. EX 17132/10. Zo strany súdneho exekútora boli návrh na vykonanie exekúcie, rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul a žiadosť súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie doručené exekučnému súdu dňa 14.01.2011. Na Okresnom súde Galanta je vedená pod č.k. 8Er/28/2011. Dňa 15.06.2011 exekučný súd vydal uznesenie, ktorým žiadosť súdneho exekútora ako nedôvodnú zamietol. Dôvodom zamietnutia žiadosti bola neplatnosť rozhodcovskej doložky, na základe ktorej bol vydaný rozhodcovský rozsudok ako exekučný titul. O žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie tak bolo rozhodnuté v lehote 153 dní odo dňa doručenia žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Uznesenie bolo doručené právnenému zástupcovi navrhovateľa v exekučnom konaní dňa 30.06.2011. Proti uzneseniu zo strany navrhovateľa ako oprávneného v exekučnom konaní nebolo podané odvolanie. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 16.07.2011. Uznesenie nebolo zmenené ani zrušené.

V exekučnom konaní teda súd rozhodol v zmysle § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z., nakoľko zistil rozpor exekučného titulu so zákonom, súd nebol povinný do 15 dní od doručenia žiadosti písomne rozhodnúť o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie jej zamietnutím, pretože pre toto rozhodnutie § 44 ods. 2 zákona č. 233/1995 Z.z. nestanovuje lehotu.

Keďže žalobca postup súdu, ktorým malo dôjsť k odňatiu možnosti konať pred súdom, v odvolaní nešpecifikoval a odvolací súd po preskúmaní veci a konania, ktoré mu predchádzalo, žiaden takýto dôvod nezistil, v tejto časti považoval odvolanie žalobcu za nedôvodné. Ani nevykonanie dôkazov podľa návrhov alebo predstáv žalobcu nie je postupom, ktorým by mu bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože rozhodnutie o tom, ktorý dôkaz súd vykoná, patrí výlučne súdu, a nie účastníkom konania (§ 120 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ odvolateľ namietal, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom č. 1/2014 vypracovaným Znaleckým ústavom Ekonomickej univerzity v Bratislave, preukazujúcim výšku škody, ani táto jeho námietka neobstojí, nakoľko z obsahu spisu jednoznačne vyplýva, že žalobca takýto listinný dôkaz nepredložil.

Pre priznanie náhrady škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je nevyhnutné súčasné splnenie troch podmienok: 1) nesprávny úradný postup, 2) vznik škody a 3) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vznikom škody. Predpoklad súčasného splnenia uvedených podmienok znamená, že ak chýba čo i len jedna z podmienok, náhradu škody nie je možné priznať. Dôkazné bremeno preukázať podmienky náhrady škody spočíva na poškodenom, v preskúmvanej veci na žalobcovi.

Pojem „nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci“ nie je zákonodarcom v citovanom ustanovení § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. výslovne definovaný, je uvedený len príkladmo. Je však možné vyvodiť, a to aj z ustálenej judikatúry, že ide o taký úradný postup, ktorý má vadu, ktorá nie je v súlade s príslušnou právnou úpravou. Jedná sa o postup, pri ktorom dôjde k porušeniu pravidiel stanovených právnymi predpismi pre konanie orgánu verejnej moci alebo porušeniu poriadku, ktorý vyplýva z povahy, funkcie alebo cieľa tejto činnosti, teda o postup nezákonný. Skutočnosť, že ide o nesprávny úradný postup taktiež určuje fakt, že musí ísť o úradný postup priamo súvisiaci s výkonom právomocí orgánu verejnej moci. Nesprávnym úradným postupom nie sú len prípady, v ktorých orgán verejnej moci priamo koná (pri

rozhodovacej činnosti), ale aj pri porušení povinnosť urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, prípadne ak ide o nečinnosť pri výkone verejnej moci.

Žalobca odvodzuje svoj nárok na náhradu škody z nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, ktorý v konaní o žiadosti súdneho exekútora o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nekonal v súlade s ustanovením § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, keď rozhodnutie vydal po uplynutí 15 dní.

V zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom v čase doručenia predmetnej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia Okresnému súdu Galanta (od 01.06.2010 do 31.05.2011), súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie, exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

V zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom od 01.06.2011 do 17.01.2013 súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul; ak ide o exekučné konanie vykonávané na podklade rozhodnutia vykonateľného podľa § 26 zákona č. 231/1999 Z.z. o štátnej pomoci v znení neskorších predpisov, exekučný titul sa nepreskúma. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu, táto lehota neplatí, ak ide o exekučný titul podľa § 41 ods. 2 písm. c) a d). Ak súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne. Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie.

V zmysle § 41 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku podľa tohto zákona možno vykonať exekúciu aj na podklade vykonateľných rozhodnutí rozhodcovských súdov a rozhodcovských komisií a zmierov nimi schválených.

Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že v čase predmetného konania exekučného súdu zákonná lehota 15 dní na vydanie poverenia súdnemu exekútorovi pre exekučné tituly, ktorými sú rozhodnutia rozhodcovských súdov, ako tomu bolo i v danom prípade, neplatila a teda zákon vydanie rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora v prípade, že exekučným titulom bol rozhodcovský rozsudok žiadnou lehotou nelimitoval. Vzhľadom na to je potom potrebné uzavrieť, že exekučný súd v predmetnej veci rozhodnutím o žiadosti súdneho exekútora pre vydanie poverenia po lehote 15 dní neporušil žiadne zákonné ustanovenie. Vzhľadom na vyššie uvedené odvolací súd zhodne s prvostupňovým uzatvára, že postupom dotknutého súdu v danej veci nedošlo k nesprávne úradnému postupu z dôvodu, že by súd nedodržiaval zákonné lehoty a teda k porušeniu povinnosti súdu vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote. Závery prvostupňového súdu v tomto smere sú preto plne správne.

Nie je dôvodná argumentácia žalobcu spočívajúca v tom, že ust. § 9 ods. zák. č. 514/2003 je aplikovateľné len na zodpovednostné vzťahy, ktoré vznikli od 01.01.2013.

Súd prvého stupňa ust. § 9 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z. nepoužil v znení účinnom od 01.01.2013. Na predmetné ustanovenie prvostupňový súd poukázal v rámci použitých zákonných ustanovení v znení s pred 01.01.2013. Toto zákonné ustanovenie v znení po 01.01.2013 na vec neaplikoval.

Pokiaľ ide o posúdenie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, ktoré by malo spočívať všeobecne v zbytočných prietahoch pri rozhodovaní o predmetnej žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia je potrebné poukázať na to, že všeobecný súd môže pristúpiť k priznávaniu náhrady škody v konaní podľa zákona č. 514/2003 Z.z. až v prípade, ak o existencii prietahov už bolo rozhodnuté oprávneným orgánom. V dotknutej veci neboli žiadnym z príslušných orgánov konštatované prietahy v konaní (napríklad v dôsledku sťažnosti žalobcu na prietahy, v dôsledku žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, v dôsledku rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní sudcu, prípade rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, v ktorých by bolo konštatované, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov), pričom všeobecný súd v konaní o náhradu škody, resp. nemajetkovej ujmy spôsobenej nesprávnym úradným postupom nie je orgánom kompetentným pre vyslovenie takéhoto záveru. Ako na to poukazuje dôvodová správa k novele § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. účinnnej od 01.01.2013, pokiaľ by súd konajúci o náhrade škody mohol hodnotiť postup iného súdu z hľadiska existencie zbytočných prieťahov, znamenalo by to absurdný záver, keďže všeobecné súdy by preskúmavali postup iných všeobecných súdov, pričom uvedené by mohlo smerovať aj k porušeniu inštančného princípu v súdnictve. Vecne príslušné pre rozhodovanie sporov o náhradu škody sú v prvom stupni zásadne okresné súdy, avšak súdy, ktoré môžu porušiť právo na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov, môžu byť aj súdy vyššieho stupňa (krajské súdy, Najvyšší súd SR). V prípade, ak by sa zbytočných prieťahov dopustil napr. Najvyšší súd SR jeho postup by mal byť preskúmaný súdom nižšieho stupňa, čo je zjavne absurdné a len potvrdzuje, že konštatovať existenciu prieťahov v súdnom konaní sú oprávnené iba zákonom zmocnené orgány. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že zákonodarcia možnosť súdu vychádzať len z takýchto podkladov v konaní o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, výslovne zakotvil v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z.z. až s účinnosťou od 01.01.2013.

Ako odvolací súd už vyššie konštatoval, základné podmienky pre priznanie nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci musia byť splnené kumulatívne. Keďže potom podmienka existencie nesprávneho úradného postupu exekučného súdu v danej veci, s poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu splnená nebola, nemohol vzniknúť žalobou uplatnený nárok žalobcu, ani nadväzne nemôžu byť splnené podmienky príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou a ani vznik škody, resp. ujmy. Vzhľadom na to už potom nie je potrebné a bolo by nadbytočné a v rozpore so zásadou hospodárnosti občianskeho súdneho konania skúmať existenciu škody a nemajetkovej ujmy, ako aj ich rozsah. Tiež by bolo nadbytočným i nedôvodným vysporiadávať sa s ďalšou odvolacou argumentáciou žalobcu, ktorá sčasti ani nie je súladná s odôvodnením napadnutého rozsudku a ktorá vzhľadom na vyššie uvedené ani nie je spôsobilá dosiahnuť navrhované zrušenie napadnutého rozsudku, prípadne jeho zmenu. Nebolo preto možné prihliadnuť na odvoláciu námietku odvolateľa, že súd prvého stupňa sa neoboznámil s predloženým znaleckým posudkom č. 1/2014, nakoľko žiaden takýto znalecký posudok žalobca nepredložil.

K trvaniu stavu právnej neistoty odvolací súd uvádza, že tým, že exekučný súd neporušil žiadnu zákonom stanovenú lehotu, nemohlo dôjsť z jeho strany ani k posunutiu trvania právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Keďže exekučný súd pri rozhodovaní o žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi nepochybil a jeho konaním nedošlo k nesprávnemu úradnému postupu, od ktorého si žalobca v tomto konaní uplatňuje svoj nárok, nebolo potrebné v konaní už ani vykonávať ďalšie dôkazy za účelom preukázania materiálnej škody žalobcu. Ak teda súd prvého stupňa znalecké dokazovanie vo veci nenariadil, riadil sa zásadou hospodárnosti konania, pretože takéto dokazovanie by bolo v danej veci nadbytočné a nevhodné. K úvahám žalobcu o dĺžke a obmedzenosti súdu lehotou odvolací súd dodáva, že súd v danej veci správne aplikoval platné právo a rozhodol v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, v súlade s právom na spravodlivý súdny proces a v súlade s právom na prerokovanie vecí v primeranom čase. V konaní nebolo zistené, žeby v exekučnej veci, od ktorej si žalobca svoj nárok uplatňuje, nebolo rozhodnuté v primeranom čase.

Neobstojí ani posledná odvolacia námietka, keď odvolateľ poukázal na to, že ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcim nariadenému súdnemu pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, ktorou je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd na základe ústavnej sťažnosti podanej na Ústavnom súde SR, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť. Z obsahu spisu totiž jednoznačne vyplýva, že žalobca v predmetnom konaní nepodal žiaden návrh na prerušenie konania.

S poukazom na uvedené, pokiaľ súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu v celom rozsahu, rozhodol vecne správne a preto odvolací súd s použitím § 219 ods. 1, 2 O.s.p. napadnutý rozsudok, včítane správneho výroku o náhrade trov konania, (odvolacími dôvodmi osobitne nenapadnutého) potvrdil.

Súd prvého stupňa rozhodol vecne správne aj o uložení poplatkovej povinnosti žalobcovi za podané odvolanie proti rozsudku, a to vo výške 20,- Eur.

Úprava súdnych poplatkov je obsiahnutá v zákone č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov. Výpočet poplatkových úkonov a bližšie podmienky ich platenia sú obsiahnuté v sadzobníku súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu citovaného zákona. Keďže odvolacie konanie na základe odvolania žalobcu bolo začaté podaním jeho odvolania dňom 03.10.2014, na vyrubenie súdneho poplatku za odvolanie je potrebné aplikovať Zákon o súdnych poplatkoch č. 71/1992 Zb. v znení účinnom v čase začatia odvolacieho konania, teda v znení zákona č. 286/2012 Z.z. účinného od 01.10.2012 (ďalej len „cit. zák.“).

V zmysle § 2 ods. 4 cit. zákona v odvolacom konaní je poplatníkom ten, kto podal odvolanie. Podľa § 5 ods. 1 písm. a) cit. zákona poplatková povinnosť vzniká podaním odvolania, ak je poplatníkom odvolateľ a poplatok je splatný vznikom poplatkovej povinnosti (§ 8 ods. 1 cit. zák.). Sadzba poplatku je pritom uvedená v sadzobníku buď percentom zo základu poplatku alebo pevnou sumou (§ 6 ods. 1). Ak je sadzba poplatku ustanovená za konanie, rozumie sa tým konanie na jednom stupni. Poplatok podľa rovnakej sadzby sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej (§ 6 ods. 2).

Podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov v znení účinnom od 01.05.2013 zo žaloby na náhrady škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom sa platí súdny poplatok vo výške 20,- Eur.

V preskúmvanej veci je odvolací súd toho názoru, že súd prvého stupňa postupoval správne, ak žalobcovi za podané odvolanie vyrubil súdny poplatok vo výške 20,- Eur a to v zmysle položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov zákona č. 71/1992 Zb. v znení zákona č. 286/2012 Z.z. účinného od 01.10.2012. Odvolací súd zastáva názor, že poplatková povinnosť žalobcu za podané odvolanie sa neviaže na znenie zákona č. 71/1992 Zb. účinného ku dňu podania žaloby na súd, ale na znenie zákona účinného, kedy vznikla poplatková povinnosť, t.j. kedy žalobca podal odvolanie, čím začalo odvolacie konanie a to s poukazom na znenie ust. § 5 ods. 1 písm. a) zákona č. 71/1992 Zb. V danom prípade sa tak stalo za účinnosti zákona č. 286/2012 Z.z. účinného od 01.10.2012, ktorým bola založená poplatková povinnosť zo žaloby na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom vo výške 20,- Eur a preto je potrebné aplikovať toto zákonné ustanovenie. Neobstojí preto námietka žalobcu, že súd prvého stupňa vyrubením tohto súdneho poplatku určil tento súdny poplatok nad rámec zákona.

Pokiaľ ide o odvolaciu námietku, podľa ktorej žalobca podal odvolanie proti rozsudku a nie žalobu, len ktorá je podľa znenia položky 7a sadzobníka poplatkov predmetom spoplatnenia a súd nie je oprávnený svojvoľne rozširovať okruh úkonov podliehajúcich súdnemu poplatku, preto odvolateľ nemôže byť vyzvaný na platenie súdneho poplatku za podané odvolanie, odvolací súd uzatvára nasledovne:

Podľa § 1 zákona č. 71/1992 Zb. sa súdne poplatky vyberajú za jednotlivé úkony alebo konania súdov, ak sa tieto vykonávajú na návrh účastníkov konania a za úkony orgánov štátnej správy súdov a prokuratúry (ďalej len "poplatkový úkon") uvedené v sadzobníku súdnych poplatkov a poplatku za výpis z registra trestov (ďalej len "sadzobník"), ktorý tvorí prílohu tohto zákona. Pritom treba dôrazne rozlišovať úkony, ktoré sa spoplatňujú, od konaní súdov.

Konaním na návrh (resp. na základe žaloby) sa rozumie predovšetkým konanie podľa Občianskeho súdneho poriadku. Za konanie sa pre účely platenia súdnych poplatkov považuje nielen konanie pred súdom prvého stupňa, ale rovnako i odvolacie konanie a dovolacie konanie (§ 6 ods. 1 cit. zák.). Cit. ust. § 6 ods. 2 pritom výslovne zakotvuje, že poplatok podľa rovnakej sadzby ako za návrh sa vyberá i v odvolacom konaní vo veci samej.

Úkony a konania, ktoré majú byť spoplatnené, predpokladajú ich výslovné zaradenie do sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu zákona. Sadzobník súdnych poplatkov sa s touto problematikou vysporiadal tak, že vytvoril štyri časti, z ktorých I. časť upravuje poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, II. časť poplatky za úkony súdov, III. časť sa zaoberá poplatkami orgánov štátnej správy súdov, no a posledná IV. časť je venovaná poplatkom za úkony prokuratúry.

Poplatok za podanie návrhu je splatný jeho podaním (§ 8 ods. 1 cit. zák.). Pod pojem návrh treba subsumovať aj odvolanie, ako návrh na odvolacie konanie. Je to spôsobené tým, že zákon síce pri vymedzení pojmov nie je dôsledný, avšak z celkovej konštrukcie úpravy súdnych poplatkov sadzobníkom tvoriacim prílohu zákona č. 71/1992 Zb. nemožno spochybniť to, že poplatková povinnosť stanovená položkou 7a sadzobníka sa vzťahuje na celé konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom, pričom odvolacie konanie je konanie o riadnom opravnom prostriedku. Podľa názoru odvolacieho súdu aj poznámka 3 uvedenú len k položke 1 v znení „Poplatky podľa rovnakej sadzby sa platia i v odvolacom konaní vo veci samej“, je preto potrebné vykladať v kontexte s konštrukciou celého zákona včítane sadzobníka súdnych poplatkov (oddelené štyri časti) tak, že sa vzťahuje na celú prvú časť upravujúcu poplatky vyberané v občianskom súdnom konaní, teda aj k položke 7a, ktorou je určený súdny poplatok za občianske súdne konanie o žalobe na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

Z vyššie uvedeného tak vyplýva, že ak žalobca napadol predmetný rozsudok vo veci samej v zákonnej lehote odvolaním, súd prvého stupňa preskúmaným uznesením správne podľa položky 7a sadzobníka súdnych poplatkov (v spojení s vyššie cit. ust. zákona o súdnych poplatkoch) žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok za podané odvolanie a to v správnej výške 20,- Eur.

Odvolací súd dodáva, že správnosť ukladania poplatkovej povinnosti za podané odvolanie bola predmetom prieskumu aj Ústavného súdu SR, na ktorý sa obrátil žalobca s ústavnou sťažnosťou, pričom Ústavný súd SR uznesením č.k. IV. ÚS 340/2014-8 zo dňa 19.06.2014 sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

S poukazom na vyššie uvedené potom odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa, ako v celom rozsahu vecne správne, s použitím § 219 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 142 ods. 1 O.s.p., pričom v odvolacom konaní úspešnému žalovanému náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, pretože si ich náhradu návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.